

[Undervisnings- og forskningsministeren]

ke hvis vi ser bort fra den militærforskning, som vi af forskellige grunde ikke har noget af herhjemme.

Kunsten er derfor at få den private forskning til at vokse, og det har der været talt meget om. Der har været talt om forbedrede afskrivningsregler, der har været talt om, at de enkelte virksomheder skal opbygge særlige forskningsfonde. Hr. Frank Jensen anklagede regeringen for, at den ikke havde taget initiativer i så henseende. Jeg vil gerne sige, at ethvert initiativ gående ud på, at vi fortæller virksomhederne, hvad de skal gøre, tror jeg ikke meget på. Men naturligvis bør vi løbende følge med i, hvad de gør i andre lande med hensyn til, om der ad skattevejen eller på anden måde kan skabes et incitament for virksomheder i Danmark til at forske lige så meget som virksomheder i andre lande.

Vi forsker for spredt, det var det næste, jeg sagde. Det gør vi i Danmark, og det gør vi i Europa, og det er vores akilleshæl. Europa har lige så mange universitetsansatte forskere som USA og vel 2-3 gange så mange som Japan, men alligevel er vi bagud, fordi det er for spredt, og kvaliteten er for dårlig, og afstanden mellem forskning og anvendelse er for lang. Derfor fik vi EUREKA, derfor har vi de store europæiske forskningsprogrammer til i alt 50 mia. kr. over 5 år, og derfor har vi også i Danmark i lidt højere grad satset på forskningsprogrammer, som bl.a. havde som opgave at bringe offentlige forskere og private virksomheder i kontakt med hinanden.

Man kan ikke sige, der ikke er taget initiativer på dette felt. Tværtimod har jeg jo i årevis været kritiseret for, at jeg har gjort for meget på dette felt. Der er nogle, der mener, at jeg i højere grad skulle have ladet de eksisterende institutioner – især universiteterne – beholde pengene. Spørgsmålet er, om vi så havde fået et tilstrækkeligt samarbejde mellem forskningen og virksomhederne, om vi så havde fået en tilstrækkelig omstilling. Gid vi kunne svare, at institutionerne selv kan klare det, for det er da det eneste rigtige, men jeg tror ikke, vi kan give det svar, og det tror jeg ikke engang institutionerne påstår vi kan.

Jeg nævnte det, da vi drøftede det bioteknologiske forskningsprogram. Dette forskningsprogram er på mange måder et sygdomstegn. Der burde have været omstillet 5 år tidligere inden for de eksisterende bevillinger til fordel for

forskning i bioteknologi, men det var ikke sket. Så før vi helt forlader os på, at institutionerne selv kan klare det hele, hvis vi bare poster flere penge ud til dem, skal vi være sikre på, at vi har et selvregulerende system, som automatisk frigør midler til nye og perspektivrige forskningsområder. Jeg tror, det er vanskeligt at forlange, at kollektivt ledede organer skal kunne noget sådant, for at sige det, som det er.

Vi forsker for statisk, det vil sige, der er for lidt internationalisering, der er for lidt mobilitet, der er for lidt omprioritering. Tænk, hvor stor en omprioritering man har magtet på Risø. Tænk, hvor stor en omprioritering man har magtet i private forskningsinstitutter. Der er altså et stykke vej, til de offentlige forskningsinstitutter præsterer en tilsvarende omstilling, og indtil det sker, så er vi nødt til med den offentlige forskningspolitik at skubbe lidt til det, for ellers bliver det hele alt for statisk.

Jeg vil tage et initiativ på landbrugsområdet, fordi jeg tror, vi her har ét eksempel på, at vi i lidt for høj grad forsker i fortidens produktioner og i for ringe grad forsker i fremtidens produktioner.

Jeg ved godt, det er hårdt sagt, men lidt er der om det. Der skal være en mekanisme, der skubber til tingene, så pengene flytter sig efter fremtidens behov, ellers bliver det hele for statisk.

Man kan roligt sige, at når det gælder internationalisering, har der været masser af initiativer – jeg synes, hr. Frank Jensen var meget uretfærdig på dette punkt. Jeg kan nævne Forskerakademiet, som vel er noget, som 1980'erne forskningspolitisk vil blive husket for, en succes – i flere henseender – ud over alle grænser. Jeg vil også nævne internationaliseringen af Statens Uddannelsesstøtte, så man nu kan tage SU med sig til udlandet, hvis det, man vil læse, kan træde i stedet for et studieelement i Danmark. Jeg synes også, vi bør nævne alt det, der er sket i det europæiske forskningssamarbejde og EUREKA samt det nordiske forskningssamarbejde.

Man kan roligt sige, at 1980'erne har ført til en kraftig internationalisering af dansk forskning og givet danske forskere langt bedre muligheder for at dygtiggøre sig i udlandet og måle sig med kolleger dér. Det er nemlig helt nødvendigt for, at vi kan holde et internationalt niveau i Danmark. Det er jo desværre sådant, at hvis dansk forskning ikke har internationalt ni-